

Iniciatives d'alt valor educatiu Un estudi analitza l'impacte de l'aprenentatge servei als espais

Construir comunitat a través de l'aprenentatge servei

Després de 15 d'anys d'impuls de la metodologia aprenentatge servei a Fundesplai tenim evidències que aquests projectes tenen un impacte molt significatiu tant en els infants i joves que hi participen com en les comunitats on es duen a terme. Així ho apunten les primeres dades d'un estudi diagnòstic comprensiu realitzat per la Universitat Internacional de Catalunya (UIC) i finançat pel Departament d'Afers i Relacions Institucionals i Exteriors i Transparència –DEMOC2016– de la Generalitat de Catalunya.

En la recerca hi han participat tres centres d'esplai i s'han analitzat en profunditat els següents projectes: SOMRIU de l'esplai El Tricicle, que busca la implicació de la ciutadania en la recuperació de l'espai fluvial d'una part del riu Llobregat; el projecte Curtmetratge de l'esplai Pubilla Cases – Can Vidalet, que realitza curts de temàtica social per provocar la reflexió, i el projecte Patis Vius de l'esplai Espurnes, que idea l'impuls d'un espai físic de joc obert a tot el barri.

APS audiovisual. Un dels projectes participants ha estat el de curtmetratges de l'Esplai Pubilla Cases – Can Vidalet (l'Hospitalet – Esplugues de Llobregat).

Qüestions com que l'APS estimula el pensament reflexiu i educa la mirada social així com que ajuda a repensar la funció i les responsabilitats que tenim com a ciutadans i ciutada-

nes i la nostra projecció són algunes de les força idees que es desprenen de la recerca. Naturalment també apareixen reptes de millora entre els quals destaquem, per una ban-

da, la necessitat de concretar més i millor el sentit del projecte, el servei i les necessitats per assolir més impacte de participació social o la importància de formalitzar espais de

reflexió educativa sobre la participació i l'aprenentatge servei entre els equips per aprofitar la riquesa pedagògica que d'antuvi tenen. I per l'altra banda, la necessitat de teixir relacions de partenariat més fortes i la mateixa visibilitat i difusió dels projectes. Aquestes aportacions són una oportunitat de millora i un estímul per fer créixer i estendre la cultura de l'APS.

Moltes formes de fer APS a Fundesplai

L'aprenentatge servei és una metodologia dinàmica que s'enriqueix de la diversitat de formes i àmbits en què es desenvolupa. Des d'un esplai que realitza un projecte amb la residència de gent gran del seu barri a un institut que, mitjançant el servei comunitari, dona suport a les tasques de monitoratge a l'esplai fins a la formació de persones privades de llibertat perquè esdevinguin dinamitzadores d'espais de lleure a la presó com és el projecte "Gestors culturals", que du a terme el centre de formació de Fundesplai als centres penitenciaris des de l'any 2009. Experiències totes, diferents i úniques, que comparteixen un mateix objectiu: formar ciutadania activa i compromesa per construir comunitat.

Opinió

@carlesxifra
Carles Xifra
Director d'Innovació i Continguts

Els joves i els ODS

Els objectius del desenvolupament sostenible (ODS) busquen una vida sostenible, pacífica, pròspera i equitativa al món, ara i al futur, i se situen al nucli de l'Agenda 2030 de l'ONU. Requereixen una transformació profunda de la nostra manera de ser, pensar i actuar, en què els joves tindran un paper rellevant.

Avui hi ha prop de 1.800 milions de joves entre 10 i 24 anys al món, és la generació de joves més gran que mai ha existit. Prop del 90% viuen en zones en desenvolupament, on són la població més nombrosa.

La pobresa continua afectant més de 500 milions de joves, l'educació està lluny d'estar garantida i les dones joves pateixen indicadors de desenvolupament molt per sota dels nois.

Però, els i les joves són crítiques, comunicadores i potencials agents de canvi. Connectades les unes amb les altres com mai abans, poden liderar la transformació.

Cal repensar l'educació, incorporar la sostenibilitat com a nucli i prendre consciència dels reptes globals. Cal, sobretot, facilitar la implicació des de l'acció local amb una mirada global i sentiment de pertinença comunitari.

Des de l'educació en el lleure podem aportar metodologies orientades a la participació crítica i mobilització col·lectiva, com l'aprenentatge servei.

La participació dels joves a la vida pública també depèn de la capacitat de les institucions per treballar amb ells.

Si volem reeixir, hem de reconèixer els i les joves com a veritable motor de canvi.

La veu de les participants

Laia Jurado
8 anys
ESPLAI FONTSANTA FATJÓ (CORNELLÀ DE LLOBREGAT)

Projecte "Som llavor", creació d'un hort comunitari

Aquest projecte m'agrada perquè hem plantat, regat i après moltes coses de l'hort. A més a més, els avis ens ajuden a nosaltres i nosaltres els ajudem a ells.

Marina Sánchez
15 anys
INSTITUT RUBIÓ I ORS (L'HOSPITALET DE LLOBREGAT)

Projecte "Joves pel barri", suport a la tasca educativa de l'esplai

El projecte m'ha ajudat a créixer molt com a persona. Ha sigut una experiència molt positiva a l'hora de saber com tractar un grup de gent que no conec. M'ha agradat molt i m'ho he passat molt bé.

Esplais Van fer tallers centrats en l'educació per la igualtat de gènere

Prop de 400 monitors a l'Agofedesplai

Prop de 400 monitors/es van participar en la 22a Jornada de la Federació Catalana de l'Esplai, que va incloure l'assemblea anual i una diada formativa.

La jornada, celebrada a Centre Esplai (el Prat de Llobregat), va començar amb la presidenta de la

Agofedesplai. La jornada acull cada any monitores i monitors i responsables d'espais de diferents municipis d'arreu de Catalunya. FOTO: J. VALLS

Federació, Sheila Beltran, que va informar que l'impacte de les activitats dels espais federats ha arribat a 17.129 infants i joves, un 6,3% més que en el curs anterior. Posteriorment, van intervenir Carles Xifra, director àrea d'Innovació i Continguts de Fundesplai, i Cesc Poch, director general de l'Agència Catalana de la Joventut, que van destacar la importància de la tasca educativa de monitores i monitors.